

Corpus delicti

Csepregi János: *Ímé, a test*

Meglehetősen ambivalencia, kettősség jellemzi Csepregi János *Ímé, a test* című, 2008-ban megjelent verseskötetét. Egyrészt tagadhatatlan a szakralitás, a bűn morális, ugyanakkor teológiai értelemben vett színrevitele, amely egészen sikeres vállalkozás lenne, ha nem jelenne meg egy másik, ennek tagadhatatlanul ellenszegülő retorikai szándék: az ezt felülíró, de minimum érintő törekvés, mely ezt a szöveggörnyezetet, a kontextust próbálja egy kvázi divatos miliőbe ültetni, rekontextualizálni, a ciklusok és címek stílusában, hangnemében egyaránt (*néhány vény nélkül kapható haiku, Nikodémusi szakrális apróhirdetés*) és egy-egy verssor szintjén is: „AKCIÓS TERMÉKEKHEZ (*nem jár megváltás)“(11). Ezek a kissé szimpla, és a 80-as évek poétikáját idéző szöveghelyek, manírok (a poén szó talán már szavatosságát is vesztette) Csepregi szövegeit egy elége szerencsétlen narratíva felé tolhatják el. De reményeink szerint mégsem. A bűn nagysága nem itt hagy nyomot.

A mítosz, a test, és a bűn kibontakozása, annak születése, fragmentálása, roncsolása (és végül pusztulása) egy sokkal izgalmasabb terepe lehet Csepregi János szövegének. A bibliai hagyatékra való építkezés, a motivikus, metaforikus átjátszások, az önreferenciális viszonyok termékeny diskurzusba vitele inkább eredményez egy a(z) (ön)mitoló-

giájában érintett, az intertextualitást aktiváló, aktivizáló költői szöveget. Az individualitás, egyéniség és az ítélet napjának az eljövetele az egyén, az állapot és a szituáció rendkívül feszült mixtúráját hozza létre.

Az állapot ebben az esetben a betegség. A rák állomásait jelöli ki a haikukban, prózaversekben és stációkban a szerző. Susan Sontag szerint „a rák a legergikusabb dolgok metaforája; és ezek az energiák végső küzdelemre hívják a természet erőit.” (Susan Sontag: *A betegség mint metafora*. Európa Könyvkiadó, 1983.) Csepregi János ezt a küzdelmet jelöli hatásosan, érzékletesen kötetében, helyenként ügyesen kikerülve, másoknál a stádiumhoz nem igazán hiteles, sikerült szokványtoposzokat: „lassan tolják az ágyat / apró kerekek közt / nyikorgó prófécia / a zöldszerű fényben / keskeny pengék / ezüstje ígér / néhány évnyi / rettegést” (40).

Hasonló verszárlatok az erényei a könyvnek, ha a hangsúly ezeken a pontokon fókuszálódna, és súlyozottabb lenne a szavakba vetett bizalom, és merészebben artikulálódna egy egyéni, sajátos, már bontakozó versnyelv, akkor egyre kevesebb bűnjel maradna a szerzőt szigorúbban olvasóknak, kételkedőknek.

(FISZ–Napkút Kiadó, Budapest, 2008)